

ТОКАРЄВСЬКИЙ Михайло Дмитрович (19. 11. 1884, с. Машівка Костянтиноградського пов. Полтавської губ., нині с-ще Полтавського р-ну Полтавської обл. — 28. 03. 1974, Львів) — кооперативний і громадсько-політичний діяч. Навчався у Переяславському духовному училищі (нині Київська обл.) і у Полтавській духовній семінарії, де вступив до нелегальної студентської організації УСДРП. Після 4-х класів семінарії перевівся до Ярославського правничого ліцею (Росія), згодом — до Московського комерційного інституту. 1911 заарештований за участь у революційному русі, перебував під наглядом поліції. Працював інструктором кооперативного відділу Полтавського

сільськогосподарського товариства; 1916—18 — член правління Полтавської спілки споживчих товариств, інструктор кооперації Полтавського пов., організатор кооперативних товариств; 1917—18 — голова Полтавської губернської земської управи, член УЦР; 1921—23 — перший директор Полтавського агрокооперативного технікуму (знятий з посади із політичних мотивів); від 1926 — проректор з навчальної роботи Українського кооперативного інституту (Київ); водночас — завідувач Кооперативного музею при Вукоопспілці у Києві, пізніше — у Харкові. Як активний діяч української кооперації зазнавав переслідувань з боку радянської влади, неодноразово перебував під арештом, зокрема 1930 — у справі Спілки визволення України (після річного ув'язнення звільнений). Працював у органах статистики Харкова. 1945 переїхав до Львова, куди був переведений Харківський кооперативний інститут, перейменований в Український інститут радянської кооперативної торгівлі, де обіймав посаду заступника директора з господарської роботи, згодом — завідувача інститутської бібліотеки. 2023 у Полтаві на його честь перейменовано вулицю.

Рекомендована література

1. Розсоха Л. Михайло Токаревський — діяч доби українського національного відродження // Мат. 5-х Петлюрівських читань. П., 2001;
2. Гелей С. Львівська комерційна академія: Нарис історії. Л., 2008.

С. Д. Гелей

Бібліографічний опис:

Токаревський Михайло Дмитрович / С. Д. Гелей // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-886578>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).